

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ศึกษาถึงความพร้อมในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการจัดการ ผ่านความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลเขาเจ็ดยอด และอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลเขาเจ็ดยอด ตลอดจนแนวทางข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ตามแนวทางการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล (คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยและอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ขนาดประชากร

ขนาดของประชากร ผู้ศึกษาใช้วิธีการเลือกกลุ่มประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการศึกษาประชากรทั้งหมดในพื้นที่ เนื่องจากมีจำนวนประชากรไม่มาก แยกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

- 1) คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด ได้แก่ นายองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด จำนวน 4 คน
- 2) พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิชาการผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมพัฒนาด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดยอด จำนวน 4 คน
- 3) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ สมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เป็นตัวแทนหมู่บ้านละ 2 คน จาก 12 หมู่บ้านของตำบลเขาเจ็ดยอด จำนวน 24 คน

กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในเขตตำบลเขาเจ็ดยอด ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัยเขตตำบลเขาเจ็ดยอด จาก 2 สถานีอนามัย จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 3 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จาก 12 หมู่บ้านของตำบลเขาเจ็ดยอดจำนวน 143 คน

รวมประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ จำนวน 183 คน

3. การรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 ลักษณะ คือ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ(Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ออกเก็บข้อมูลจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านโดยให้กรอกข้อมูล รวมทั้งแบบสอบถามปลายเปิด พร้อมด้วยแบบสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าสถานีอนามัย และประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลแผนพัฒนาตำบล การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ชี้อ้างอิงงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล การประเมินผลงานประจำปี เป็นต้น

3) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในด้านการประชุมจัดทำแผน การประชุมประชาคม การประชุมสามัญประจำปี และการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaire Method) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(Structured Interview Method) เพื่อถามความคิดเห็นคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล หัวหน้าสถานีอนามัย และประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย

1) แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามถึงความพร้อมในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire)

2) แบบสัมภาษณ์

ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(Structured Interview) ทำการสัมภาษณ์คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าสถานีอนามัย และประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ถึงข้อคิดเห็นและปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมขอบเขตของการศึกษา
3. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และตรวจแก้ไขเนื้อหาการใช้สำนวนภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณาให้ความคิดเห็นประกอบด้วย

1. อาจารย์ ดร.พีรธร บุญยรัตพันธ์ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 2. นายแพทย์พูลสิทธิ์ ศีตีสาร นายแพทย์ 9 ด้านเวชกรรมป้องกัน สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพิจิตร
 3. นายประเสริฐ ม้วยแก้ว ท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร
4. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามไปทดสอบที่ตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ซึ่งมีลักษณะพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 ชุด และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 ถือว่าข้อคำถาม น่าเชื่อถือยอมรับได้

6. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มประชากรที่ศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่(Frequency distribution) หาค่าร้อยละ(Percentage)

5.2 ข้อมูลส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลความพร้อมในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อธิบายระดับความพร้อมของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

โดยคำตอบแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล การพิจารณาระดับความคิดเห็นของแต่ละข้อคำถาม ทำได้ โดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

$$\begin{aligned}
 \text{กำหนดความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถาม สามารถกำหนดความคิดเห็นในแต่ละช่วงค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 - 5.00	หมายถึง	พร้อมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 - 4.20	หมายถึง	พร้อมมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 - 3.40	หมายถึง	พร้อมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 - 2.60	หมายถึง	พร้อมน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.80	หมายถึง	พร้อมน้อยที่สุด

5.3 ข้อมูลส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไป และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของ องค์การบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข เป็นคำถามปลายเปิด(Open Ended Questionnaire) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเป็นรายข้อตามแบบสอบถาม

5.4 ข้อมูลส่วนที่ 4 จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(Structured Interview) ถึงความคิดเห็น และปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และบางส่วนจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ
2. ข้อมูลระดับความพร้อม(Rating scale) ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อคิดเห็นเสนอแนะ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามรายข้อ และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม